

หน้าแรก SoE Online

ข่าวสิ่งแวดล้อม

รู้จักสิ่งแวดล้อม

SOE

อนุกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์ฯ

เกี่ยวกับเรา

สถิติการเข้าชม

206552

วันนี้	96
อาทิตย์นี้	96
เดือนนี้	2248
ทั้งหมด	206552

1 ส.ค. 54 พัฒนาและฟื้นฟูป่าชายเลน"บ้านหัวเขา" แนวพระราชดำริพื้นที่ชีวิตชาวสิงหนคร

ข่าวสิ่งแวดล้อม - สิงหาคม 2554

หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก - 1 สิงหาคม 2554

ป่าชายเลน ถือเป็นระบบนิเวศ นอกจากจะเป็นเสมือนตัวกลางที่คอยเชื่อมโยงระหว่างพื้นดินกับน้ำทะเล อีกทั้งทำหน้าที่ดักจับมลพิษจากธรรมชาติที่คอยปกป้องชายฝั่งทะเลไม่ให้ถูกทำลายจากกระแสคลื่น ที่สำคัญยังเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ และคอยอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน จึงไม่แปลกใจหาก "ป่าชายเลน" จะถูกยกให้เป็นแหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติที่คอยประคอง และหล่อเลี้ยงสรรพชีวิตของผู้คนชายฝั่ง

โครงการพัฒนาและฟื้นฟูป่าชายเลนบ้านหัวเขา อ.สิงหนคร จ.สงขลา เป็นอีกหนึ่งผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ของประเทศไทยที่อุดมไปด้วยไม้โกงกางขนาดน้อยใหญ่ เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำนานาชนิดได้เติบโต หล่อเลี้ยงชีวิตและสร้างอาชีพให้คนในชุมชนมานานนับสิบปี และที่สำคัญผืนป่าแห่งนี้เป็นหนึ่งในโครงการป่าพระราชทาน เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ครบ 50 ปี ในปี 2536 โดยได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิชัยพัฒนา มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง และประสานงานโดยสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) หลังจากทีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใต้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ใต้พระราชทานแนวพระราชดำรินี้ในการอนุรักษ์พื้นที่ป่าชายเลนเมื่อปี 2534 ที่ผ่านมามี

หมัดแสล๊ะ เส้นสีหมื่น ประธานชมรมฟื้นฟูอนุรักษ์ป่าชายเลน เปิดเผยว่า ผืนป่าที่สมบูรณ์แห่งนี้เปรียบเสมือนเป็นศูนย์รวมความรัก ความสามัคคีของคนในชุมชน จนทำให้ชุมชนมีความเป็นปึกแผ่นและแน่นแฟ้นกันมาก โดยเฉพาะในชุมชนเราอาศัยอยู่ร่วมกันทั้งชาวบ้านไทยพุทธและไทยมุสลิมซึ่งไม่ ไขปัญหาอุปสรรคแต่อย่างใด แต่ในทางกลับกันทุกคนพร้อมที่จะเป็นชุมชนต้นแบบที่ร่วมกันทุ่มเทแรงใจกัน ปลูกป่าเพื่อถวายเป็นกุศลแก่บิด แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

จากระยะเวลา 16 ปีที่ชาวบ้านร่วมแรงร่วมใจกันปลูกป่าชายเลน สิ่งที่ได้รับนอกเหนือจากธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์แล้ว สิ่งที่มีสัมผัสได้และตกย้ำถึงคุณค่าของป่าชายเลนที่ ชาวบ้านมีอาจสัมผัสได้ คือเหตุการณ์เมื่อครั้งเกิดเหตุวาดภัยและน้ำท่วมใหญ่

พื้นที่ภาคใต้เมื่อช่วง ต้นปี 2554 ที่ผ่านมามี โดยเหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้พื้นที่หมู่บ้านและชุมชนอื่น ๆ ได้รับผลกระทบอย่างหนัก แต่สำหรับชุมชนหัวเขาแห่งนี้ได้รับผลกระทบเพียงน้อยนิดเมื่อเทียบกับพื้นที่อื่น เนื่องจากป่าชายเลนผืนใหญ่ได้ทำหน้าที่เป็นเกราะกำบังทั้งลมและน้ำไม่ไห้ทะเลลึกท่วมชุมชนหัวเขาขึ้นเอง แม้ว่าเหตุการณ์ครั้งนั้นจะทำให้ป่าชายเลนได้รับผลกระทบเสียหายนับสิบไร่แต่สิ่งเหล่านั้นได้กระตุ้นเตือน ให้ชาวบ้านและองค์กรต่างๆ ถึงตระหนักถึงความสำคัญในการปลูกป่าเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว

เขายังเล่าอีกว่า เนื่องจากในอดีตพื้นที่แห่งนี้มีการบุกป่าชายเลนอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลจากการขยายตัวของชุมชนเมืองและมีการเปลี่ยนแปลงสภาพป่าให้เป็นนาทุ่ง นาเกลือ และแหล่งอุตสาหกรรมต่างๆ กระทั่งได้รับพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัวที่ทรงเล็งเห็นและตระหนักถึงผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต จึงมอบหมายให้สถาบันทรัพยากรชายฝั่ง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินโครงการฟื้นฟูป่าชายเลนดังกล่าว

"ภายใต้การสร้างสรรค์กระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชนเพื่อให้ชุมชนและธรรมชาติสามารถอาศัยอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน โดยการมองและจัดการปัญหาอย่างสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันนั้น ทำให้เกิดภาพของการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ จนกลายเป็นอีกหนึ่งมิติของการเรียนรู้พัฒนาป่าไม้ที่อาศัยความกี่ยวพันและเกื้อกูลซึ่งกันและกันของมนุษย์ และธรรมชาติได้อย่างลงตัว" นายหมัดแสล๊ะกล่าว

ปัจจุบันป่าชายเลนแห่งบ้านหัวเขาแห่งนี้ นอกจากกลายเป็นพื้นที่สีเขียวของชุมชนแล้ว ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่คนในพื้นที่และนอกพื้นที่ ใต้ในทุกระดับ ซึ่งในอนาคตอันใกล้นี้ชุมชนได้ตั้งเป้าหมายที่จะยกระดับและพัฒนาให้เป็นแหล่งอบรมเรียนรู้แก่นักเรียน นักศึกษาและเยาวชน ที่สนใจการศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลนที่เป็นรูปธรรม ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการก่อสร้างศาลาการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางการศึกษาของครัววม และสนับสนุนให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำอีกทางหนึ่งด้วย

"ป่าแห่งนี้เป็นที่ที่ซึ่งชาวบ้านทั้งพุทธและมุสลิม ได้ร่วมมือร่วมใจปลูกป่าเพื่อถวายเป็นกุศลแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวเป็นการสื่อไปยังพื้นที่อื่น ๆ ที่อาจเผชิญปัญหาที่คล้ายคลึงกันได้ตระหนักถึงความร่วมมือที่เข้มแข็งของคนในชุมชนจะสามารถฝ่าฟันอุปสรรคทุกอย่างได้ ซึ่งแม้ผืนป่าแห่งนี้จะมีพื้นที่ไม่มากนักแต่สิ่งที่ คนในชุมชนเข้าใจและเชื่อว่าเป็นความแตกต่างจากที่อื่น คือความจงรักภักดีของคนในชุมชนที่แสดงออกด้วยการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้อยู่คู่แผ่นดินนั่นเอง" ประธานชมรมฟื้นฟูอนุรักษ์ป่าชายเลนกล่าว

วันนี้ โครงการพัฒนาและฟื้นฟูป่าชายเลนบ้านหัวเขา นอกจากจะเป็นอีกหนึ่งผืนป่าแห่งหนึ่งที่มีสมบูรณ์แล้วเกิดจากความร่วมแรงร่วมใจกันฟื้นฟู และปลูกขึ้นเพื่อถวายเป็นกุศลแก่บิดแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว ที่นี่ยังเป็นแหล่งหล่อเลี้ยงชีวิตให้แก่ชาวสิงหนคร จ.สงขลา อีกด้วย

ต้องมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน

สุวิวัฒน์ เทพอารักษ์ รองเลขาธิการสำนักงาน กปร. ยืนยันว่าโครงการพัฒนาและฟื้นฟูป่าชายเลน เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ในปี 2539 มูลนิธิชัยพัฒนา มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ร่วมกับมูลนิธิโททาล จึงได้มีแนวคิดที่จะจัดทำโครงการพัฒนาและฟื้นฟูป่าชายเลนขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของโครงการปลูกป่าพระราชทาน โดยได้มอบหมายให้สถาบันทรัพยากรชายฝั่ง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1 ส.ค. 54 พัฒนาและฟื้นฟูป่าชายเลน"บ้านหัวเขา" แนวพระราชดำริพื้นที่ชีวิตชาวสิงหนคร

นครินทร์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินโครงการฟื้นฟูป่าชายเลนที่ ด.หัวเขา อ.สิงหนคร จ.สงขลา และจัดตั้งศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง จ.ปัตตานี โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนและองค์กรท้องถิ่นในพื้นที่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และวางแผนการดูแลทรัพยากรป่าชายเลนในแต่ละท้องถิ่นด้วยตนเอง รวมถึงการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชายเลนที่มีประสิทธิ ภาพ

รองเลขาธิการสำนักงาน กปร.เผยอีกว่าในระยะแรกของการดำเนินโครงการ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ ไปในพื้นที่บ้านหัวเขา จ.สงขลา และทรงร่วมปลูกป่าชายเลนด้วยพระองค์เอง นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นแบบอย่างให้ประชาชนทุกคน ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ได้ร่วมใจกันปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ป่าชายเลนที่ ปลูกขึ้นใหม่ให้เจริญเติบโตต่อไป จากแนวความคิดการดำเนินการที่ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน มุ่งเน้นไปสู่กลุ่มเป้าหมาย พร้อมทั้งมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอีกด้วย

© Copyright 2009, All Rights Reserved